

JÉZUS PERE

(Mt 26,57–68; 27,1–2.11–14)

Gyülekezeti óraszám: 0. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

BARTA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.

FEKETE, K., A Heidelbergi Káté magyarázata, Budapest, 2013.

KÁLVIN, J., Kálvin János magyarázata Máté, Márk és Lukács összhangba hozott evangéliumához. IV. kötet, Budapest, 1942.

SCHWEIZER, E., Das Evangelium nach Matthäus, Göttingen, 1986.

TÖRÖK, I., Dogmatika, Amsterdam, 1985.

VARGA, ZS., Máté evangéliumának magyarázata, JK, Budapest, 1995.)

Jézus egész élete azt igazolja, hogy alázatosan engedelmeskedett mennyei Atyjának.

Jézus kihallgatása a nagytanács előtt

Elfogatása után Jézust azonnal kihallgatásra vitték Kajafás házába, ahol a nagytanács várakozott. A **nagytanács**ba (szanhedrin) tartoztak: a hivatalban lévő főpap (ő volt a vezető), a korábbi főpapok, az írástudók, vének a legelőkelőbb papi családok nagykorú férfitagjai, köztük farizeusok és szadduceusok is. Ez volt a legfelsőbb bírói testület. Jézus korában 71 tagból állt. A vádlott jobb keze mellett állt a vádló (héberül: szátán). A vádat legalább két tanú egybehangzó állításával kellett igazolni (5Móz 35,30). Jézus esetében sok tanút állítottak elő. De kiderült, hogy mind hamis volt. Mivel a vallomások nem egyeztek, nem sikerült elítélni. Hosszú időbe telt, mire találtak két tanút, akik egybehangzóan azt állították, hogy Jézus a templom lerombolásáról beszélt, amit három nap alatt újra felépít (Jn 2,19). Kajafás vallomást követelt Jézustól, hogy Ő-e a Messiás? (Zsolt 2,7). Jézus válasza „*Te mondtad.*” (64. v.) Bár magyar nyelven kitérőnek tűnik, valójában igent jelentett. Kijelentését azzal erősítette meg Jézus, hogy idézett Dániel prófétától (7,13). Jézus felvállalta, hogy Ő a Messiás. Így Kajafás kimondta a vádat: istenkáromlás. Megszaggatta ruháját, a nagytanács pedig egyértelműen halálra ítélte Jézust. Ezután még Jézusnak gúnyolódások sorát kell elszenvednie, amiket alázattal engedelmesen eltűrt. (Mt 26,67)

Jézust átadják Pilátusnak (Mt 27,1–2)

A nagytanácsnak nem volt joga halálos ítéletet végrehajtani. Ezért a római hatóságokhoz, pontosabban a római helytartóhoz, Pontius Pilátushoz fordultak. Pontius Pilátus Kr. u. 26–36 között volt Júdea, Idumea és Samária császári helytartója. Székhelye Caesarea volt, de ekkor az ünnep miatt Jeruzsálemben tartózkodott.

Jézus Pilátus előtt (27,11–14)

Jézus ismerte a nagytanács ellene felhozott vádját, de ennek Pilátus olvasatában egy kicsit más színezete volt. A nagytanács számára ez egy teológiai kérdés, Pilátus számára viszont egy politikai kérdés lett. Ha valaki a zsidók királyának nevezte magát abban a helyzetben, amikor a Római Birodalom része volt Palesztina, akkor ez azt is jelentette, hogy Róma elleni összeesküvést tervezett, ami a római hatóságok közbelépését tette szükségessé. Pilátus nagyon

meglepődött Jézus viselkedésén, aki mindvégig hallgatott. Érezte, hogy valami nincs rendben, ellentmondás van az ügyben, de ennél tovább nem vizsgálta a kérdést.

Ki a felelős?

Jézus halálra ítéelésével kapcsolatban felvetődik a kérdés, hogy ki a felelős egy ártatlan ember elítélésében. Jogilag nézve több válasz lehetséges. Egyrészt a kivégzés módjából adódóan a római hatóságot tereli a végső felelősség, hiszen a legvégső döntést Pontius Pilátus hozta meg. Másrészt mondhatjuk, hogy a felelősség azé a tömegé, akik nyomást gyakoroltak a római hatóságra. De mondhatjuk azt is, hogy a zsidó nagytanács tagjai bujtották fel a tömeget. Vagy akár az említett csoportok közös felelősségét is megnevezhetjük.

Teológiailag nézve azonban Jézus haláláért minden ember felelős bűnös természete okán. A Heidelbergi Káté 40. kérdés-felelete szerint nem volt más mód arra, hogy Isten az ember bűnéért elégtételt kapjon, egyedül Jézus Krisztus ártatlan vérének az árán. (Zsid 9,2) Jézusnak meg kellett halni azért, hogy mindenki másnak lehetősége legyen az örök életre. (Zsid 2,14–15) Ezt a helyettes áldozatot önként vállalta.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Jézus pere csak a feltámadásán keresztül érthető meg.

A gyermekek számára még nehezen követhető a váltságfalál jogi, helyettes elégtételre épülő magyarázata. Egyrészt nem értik még az egzisztenciális bűn fogalmát, az pedig érthetetlen, hogy a saját hibáiért, gyermeki engedetlenségéért, feledékenységéért, vagy amiért általában leszidják, miért kellene valakinek meghalnia.

Éppen ezért Jézus halálát, így perét is onnan kell megközelítenünk, hogy Jézus belement a halálba, és vállalta, hogy igazságtalanul elítéljék. Nem megítélte az őt elítélőket, hanem szerette őket, megbocsátott nekik, valami olyat tett, ami egyáltalán nem természetes. Ez az engedelmesség, az önfeláldozás végső foka.

Jézust ebben a tettében nem állíthatjuk a gyermekek elé követendő példaként. Ezt a történetet csak tanulmányozhatjuk, szemlélhetjük, és kérhetjük a Szentlelket, hogy megvilágosítsa a szívünkben, ahogyan Krisztus váltságművét, mely mindig is egy titok, misztérium marad a számunkra. De minél többet töltünk ezekkel a történetekkel, annál többször használja őket a Lélek, és formál bennünket általuk.

Amit kiemelhetünk, az a lemondás és az ítéletmentesség. Ebben segítenek a feladatok.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>MINIMUM</u>	<u>OPTIMUM</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, beszélgetésekben.	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, beszélgetésekben. • Jézus imádságának, az aranymondásnak az ismerete.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ISKOLÁK ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Krisztusi indulat, ha lemondunk a saját akaratunkról vagy igazunkról a békességért.

Kognitív cél: Jézus perén keresztül felismertetni a krisztusi indulatot, aki le tudott mondani a saját igazáról.

Affektív cél: Saját igazunkról és akaratunkról való lemondással járó érzelmek feltérképezése.

Pragmatikus cél: Olyan élethelyzetek gyűjtése, amikor gyakorolhatjuk az akaratunkról és a saját igazunkról való lemondást.

Óra fő része	Javaslatok	Tanészkező, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Mindennek van fonákja – Érzékenyítő játék. Gyűjtsünk a táblára jó tulajdonságokat a gyermekek mindennapjaiból. Keressük meg az ezzel járó negatív velejárót, és írjuk mellé. Pl. gondoskodó -> túlzottan aggódó; határozott -> nagyszájú; jó testnevelésből > nem tud megülni a fenekén, stb. Beszéljünk a játék kapcsán a rosszindulatról, amikor valaki tetteiben, személyiségében a rosszat akarjuk látni!</p> <p>Átvezetés: Jézust miután elfogták a Gecsemáné kertben, a nagytanács elé majd Pilátus elé vitték, hogy ítéljezenek felette. Megannyi rosszindulatú ember gyűrűjében kellett megállnia.</p>	Eszköz: tábla, kréta/filc
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	<p>Történetmondás – Jézus pere Olvassuk fel a történetet a tankönyvből! Beszéljünk arról, hogy mit tehetett volna még Jézus a vádak között! Beszéljünk a Feladattár kérdéseiről!</p> <p>Szociometrikus mozgásos játék a lemondás témájában Jelöljük ki egy vonal segítségével (festőszalag, ugrálókötél, a padló bordázata...)! Tegyük fel kétválasztós kérdéseket a lemondás témájában! Jelöljük ki, hogy melyik térfél melyik választ jeleníti meg. A gyermekek arra a térfélre állnak, amelyik az ő választásuk.</p>	<p>TK Jézus pere olvasmány (65. o.)</p> <p>Javaslat: Készítsük fel előre a tanulókat a történetmondás utáni feladatra, hogy figyelmesebben hallgassák a történetet: Figyeljétek meg, mit tett Jézus, és gondolkodjatok azon, Ti mit tettetek volna!</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFEI Jézus pere olvasmány 3. (112. o.)</p> <p>Eszköz: valamilyen jelzés a két térfél kialakítására pl. festőszalag, ugrálókötél, sál...</p>

	<p>Pl. Miről nehezebb lemondanod? Az esti tévénézésről (mutassunk rá a jobb oldali térfélre), vagy a délutáni fociról (mutassunk rá a baloldali térfélre)? Akinek a tévénézés a fontos, az a jobboldalra áll, akinek a foci, az a baloldalra.</p> <p>További lehetséges kérdések:</p> <p>Melyikről nehezebb lemondanod? Arról, hogy azt játszatok, ami a Te ötleted, vagy arról, hogy azzal a szabállyal játszá, ahogyan Te ismered?</p> <p>Melyikről nehezebb lemondanod? Egy finomságról ebéd után, vagy egy repetáról a kedvenc ebédedből?</p> <p>Melyikről nehezebb lemondanod? Egy nyári táborról, vagy a nyaralásról a nagymamával?</p> <p>Melyikről nehezebb lemondanod? Egy vágyott új játékról, vagy egy vágyott új ruháról?</p> <p>Az üzenet elmélyítése és az aranymondás elsajátítása a munkafüzetben munkáltatással.</p> <p>Az első feladat az akaratunkra irányítja a figyelmet, a második Jézus imádságára, amivel le tudott mondani az akaratáról.</p>	MFEI Jézus pere olvasmány 1–2. (111. o.)
Aranymondás	<i>Legyen meg a Te akaratod.</i> (Mt 26,42)	
Énekjavaslat (alternatívák)	<p>10. Krisztus feltámadott (TK 80. o.)</p> <p>RÉ: 337. dics. Paradicsomnak (+BS)</p> <p>440. dics. 1–3. verse – Jer, lássuk az Úr keresztyét (dall. RÉ. 42. zsolt. Mint a szép híves patakra)</p> <p>BS: 103. Tisztítsd meg szíved (dall. RÉ.161. dics. Siess, keresztyén)</p>	
Házi feladat	<p>Próbáljuk ki!</p> <p>Záró imádságban kérjük Isten Lelkét, hogy segítsen a mindennapokban lemondani a saját igazunk és akaratunk mindenáron való érvényesítéséről. Kérjük meg a tanulókat, hogy figyeljék magukat a következő óráig.</p>	<p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat:</p> <p>MFEI Jézus pere olvasmány 3. (112. o.)</p>

TOVÁBBI ÖTLETEK:

(Egyéni feladatlapok összeállíthatók az RPI online feladatbank segítségével:
<http://rpi-feladatbank.reformatus.hu/#/login>)

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 67. oldal

A képen látható:

- Rajz: Jézus imádkozik

- Tematikus rajz: Jézus a Nagytanács előtt

A szöveg:

- Mi történt az utolsó vacsora éjszakáján Jézussal? Ki árulta el őt? Hová vitték? Miért?
- Mi mindennel vádolták Jézust? Mi volt ezzel a céljuk a hatalmasoknak, a farizeusoknak és a hamis tanúknak?
- Jézus hogyan válaszolt? Miért nem tett valamit a saját védelmében?
- Miért vállalta a halált?
- Hogyan értékeled Jézus viselkedését?
- Mi a véleményed a perről?

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

„Legyen meg a te akaratod.”

- Ki mondta ezt a mondatot, és kinek szólt?
- Hol és mikor hangzott el ez a mondat?
- Mit jelentett ez abban a helyzetben?
- Mondd el a történetet!

1. Ítélet-előítélet. – Érzékenyítő játék.

Gyűjtsünk általános kijelentéseket, melyek ítéleteket tartalmaznak! (Pl.: Minden öreg mogorva. Minden cigány lop. Minden szőke nő buta.) Írjuk fel a táblára!

Ha valaki tud egy olyan történetet, amivel megcáfolja ezt az általános ítéletet, húzzuk át. (Pl.: Az én nagymamám nagyon kedves. Az idén egy szőke lány lett az osztályelső. stb.)

Marad-e ítélet a táblán?

INSTRUKCIÓK A MUNKA FÜZET FELADATAIHOZ:

A	R	A	T	Á	S
E	K	E	V	A	S
B	E	A	V	A	T
B	E	R	R	E	G
B	A	K	T	A	T
V	O	N	T	A	T